

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาสภาพจริงและความคาดหวังของการทำงานเป็นทีม ตามการรายงานของทีมสุขภาพ โรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ แพทย์ เภสัชกร นักสังคมสงเคราะห์ และนักกายภาพบำบัดที่ทำงานในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร คือ

1. วชิรพยาบาล
 2. โรงพยาบาลกลาง
 3. โรงพยาบาลตากสิน
 4. โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์
- จำนวนประชากรทั้งสิ้น 2,564 คน ซึ่งจำแนกได้ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในแต่ละสังกัดโรงพยาบาล

สังกัด	พยาบาลวิชาชีพ	แพทย์	เภสัชกร	นักสังคมสงเคราะห์	นักกายภาพบำบัด	รวม
วชิรพยาบาล	861	144	11	6	11	1,033
โรงพยาบาลกลาง	450	79	9	2	8	548
โรงพยาบาลตากสิน	430	64	9	2	7	512
โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์	400	56	8	2	5	471
รวม	2,141	343	37	12	31	2,564

ตัวอย่างประชากร ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. กำหนดขนาดตัวอย่างประชากรโดยใช้สัดส่วน ดังนี้ พยาบาลวิชาชีพ : แพทย์ : เภสัชกร : นักสังคมสงเคราะห์ : นักกายภาพบำบัด เท่ากับ 5 : 2 : 1 : 1 : 1 ได้จำนวนทั้งสิ้น ประมาณ 80 คน และแบ่งตัวอย่างประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือ พยาบาลวิชาชีพ และบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น ได้แก่ แพทย์ เภสัชกร นักสังคมสงเคราะห์ และนักกายภาพบำบัด

ตารางที่ 2 จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากร	จำนวน (คน)
กลุ่มที่ 1 พยาบาลวิชาชีพ	40
กลุ่มที่ 2 แพทย์	16
เภสัชกร	8
นักสังคมสงเคราะห์	8
นักกายภาพบำบัด	8
รวม	80

2. ตัวอย่างประชากร จำนวน 80 คน จำแนกในแต่ละโรงพยาบาล ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 จำนวนตัวอย่างประชากรในแต่ละโรงพยาบาล

สังกัด	พยาบาลวิชาชีพ	แพทย์	เภสัชกร	นักสังคมสงเคราะห์	นักกายภาพบำบัด	รวม
วชิรพยาบาล	10	4	2	2	2	20
โรงพยาบาลกลาง	10	4	2	2	2	20
โรงพยาบาลตากสิน	10	4	2	2	2	20
โรงพยาบาลเจริญกรุง ประชารักษ์	10	4	2	2	2	20
รวม	40	16	8	8	8	80

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามขอบเขตเนื้อหา ซึ่งลักษณะของแบบสัมภาษณ์ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ วิชาชีพ ประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์สภาพและความคาดหวัง เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพในโรงพยาบาล สังกัดสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร โดยจัดเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 อันดับ จำนวนข้อมีทั้งสิ้น 46 ข้อ แบ่งเป็น

ก. องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ	22 ข้อ
ข. การพัฒนาทีมสุขภาพ	10 ข้อ
ค. กระบวนการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ	8 ข้อ
ง. การเป็นพลวัตรของทีมสุขภาพ	6 ข้อ

การตอบแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ตอบ ตอบคำถาม 2 คำถาม ในแต่ละข้อ โดยคำถามแรกเป็นคำถามเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพจริงของการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ และคำถามที่สอง เป็นคำถามเพื่อให้ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังของการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ สำหรับการให้คะแนนผู้วิจัยได้กำหนดไว้ดังนี้ คือ

สภาพจริงเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ

เห็นด้วยมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
เห็นด้วยมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

ความคาดหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ

มีความคาดหวังมากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มีความคาดหวังมาก	ให้	4	คะแนน
มีความคาดหวังปานกลาง	ให้	3	คะแนน
มีความคาดหวังน้อย	ให้	2	คะแนน
มีความคาดหวังน้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การแปรคะแนน รายด้านและคะแนนรวมของแบบสัมภาษณ์สภาพจริงและความคาดหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ จะพิจารณาเป็นรูปของคะแนนเฉลี่ย ซึ่งถือเป็นเกณฑ์ในการแปรดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.50 - 5.00	มีสภาพจริงและความคาดหวังอยู่ในระดับ	มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.50 - 4.49	มีสภาพจริงและความคาดหวังอยู่ในระดับ	มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.50 - 3.49	มีสภาพจริงและความคาดหวังอยู่ในระดับ	ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.50 - 2.49	มีสภาพจริงและความคาดหวังอยู่ในระดับ	น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.49	มีสภาพจริงและความคาดหวังอยู่ในระดับ	น้อยที่สุด

การหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือการสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเองจำนวน 50 ข้อ ไปขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา การวัด ความชัดเจนเหมาะสมของภาษาที่ใช้ การตัดสินความตรงตามเนื้อหาถ้อยเกณฑ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ 8 ใน 10 ท่าน ของผู้ทรงคุณวุฒิที่ยอมรับ แล้วนำแบบสัมภาษณ์มาปรับปรุงแก้ไข ตัดข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ที่ไม่ชัดเจนออกเหลือข้อคำถามจำนวน 46 ข้อ แล้วนำไปหาความเที่ยงตรง

การหาความเที่ยง (Reliability)

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ที่มีความตรงตามเนื้อหา ไปทดลองใช้กับตัวอย่างประชากรที่มีลักษณะตามเกณฑ์ของประชากรที่จะศึกษา จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ โดยวิเคราะห์หาค่าความคงที่ภายในด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (ประกอบ กรรณสูตร, 2528) ผลการวิเคราะห์มีดังนี้

แบบสัมภาษณ์สภาพการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ ได้ค่าความเที่ยง = .86

แบบสัมภาษณ์ความหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ ได้ค่าความเที่ยง = .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการสำนักงานการแพทย์ เพื่อขออนุญาตประสงค์และรายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล พร้อมทั้งขออนุญาตเก็บข้อมูล
2. พบผู้อำนวยการโรงพยาบาลในสังกัดสำนักงานการแพทย์ และหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล เพื่อขออนุญาตประสงค์ รายละเอียดเกี่ยวกับการเก็บข้อมูล และขออนุญาตเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยเลือกผู้ช่วยวิจัย 1 ท่าน ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพ และเต็มใจให้ความร่วมมือในการช่วยเก็บข้อมูลครั้งนี้ พร้อมทั้งขออนุญาตประสงค์ สำระสำคัญ รายละเอียดของเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยร่วมกัน เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างถูกต้อง
4. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามโรงพยาบาลที่กำหนดไว้ โดยนัดกับตัวอย่างประชากรที่เต็มใจให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพและแพทย์ในแผนกศัลยกรรม อายุรกรรม สูติกรรม และกุมารเวชกรรม เภสัชกร นักสังคมสงเคราะห์ และนักกายภาพบำบัด

โดยใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 ถึง 45 นาที ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 10 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของประชากร คำนวณเป็นค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพจริงและความคาดหวัง เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ของทีม สุขภาพ ได้นำมาคำนวณหาค่าต่าง ๆ ดังนี้

2.1 คำนวณหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2525)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ย}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมของคะแนนทั้งหมด}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์}$$

2.2 คำนวณหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูต, 2525)

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum X^2}{N} - \left(\frac{\sum X}{N}\right)^2}$$

$$S.D. = \text{ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน}$$

$$\sum X^2 = \text{ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวอย่างยกกำลังสอง}$$

$$\sum X = \text{ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัว}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์}$$

2.3 , เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน สภาพการทำงานเป็นที่ระหว่าง กลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ และกลุ่มตัวอย่างบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น รวมทั้งเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนน ความคาดหวังระหว่างกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ และกลุ่มตัวอย่างบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น โดยทดสอบค่าที (t - test) จากสูตร (ประคอง กรรณสูต, 2525)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

t = ค่าทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยสภาพ และความคาดหวัง เกี่ยวกับการทำงานเป็นที่ระหว่างพยาบาลวิชาชีพและบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น

\bar{X}_1 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มพยาบาลวิชาชีพ

\bar{X}_2 = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น

S_1^2 = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มพยาบาลวิชาชีพ

S_2^2 = ค่าความแปรปรวนของกลุ่มบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น

n_1 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลของกลุ่มพยาบาลวิชาชีพ

n_2 = จำนวนผู้ให้ข้อมูลของกลุ่มบุคลากรสุขภาพสาขาอื่น

2.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนสภาพจริงของการทำงานเป็นที่ของทีมสุขภาพ และความคาดหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นที่ของทีมสุขภาพ ตามรายงานของพยาบาลวิชาชีพและบุคลากรสุขภาพสาขาอื่นโดยทดสอบค่าที (t - test) จากสูตร (ประคอง กรรณสูต, 2525).

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

$$df = N - 1$$

- t = ค่าทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสภาพการทำงาน เป็น
ทีม และความคาดหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ
เมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานจากตาราง
- ΣD = ผลรวมของผลต่าง ระหว่างค่าเฉลี่ยสภาพการทำงานเป็นทีม
ของทีมสุขภาพกับความคาดหวังเกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม ของ
ทีมสุขภาพ
- ΣD^2 = ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสภาพการ
ทำงานเป็นทีมของทีมสุขภาพ และความคาดหวังของการทำงาน
เป็นทีมของทีมสุขภาพ
- N = จำนวนผู้ตอบแบบสัมภาษณ์